

عنوان مقاله:

ماهیت فقهی و حقوقی سرایت در جنایت

محل انتشار:

ششمین همایش سراسری طب و قضا (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

علی مزیدی شرف آبادی - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد یزد

طوبی مزیدی - دانشجوی کارشناسی حقوق دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

یکی از مسایل مربوط به جنایات، مساله ی سرایت و تداخل در جنایات می باشد که در قانون مجازات اسلامی در مواد 296 تا 300 و نیز مواد دیگری از این قانون بدان اشاره شده است. در فقه نیز از سرایت و تداخل با عناوین مختلفی از جمله تداخل اسباب و تداخل دیات و تداخل جنایات مباحثی مطرح شده است منظور از تداخل اسباب یعنی وجود چند سبب در مورد انجام یک عمل واجب است، سرایت وضعیتی است که صدمه یا آسیبی بر جسم دیگری وارد شود و به مرور زمان این صدمه گسترش پیدا کرده و موجب صدمه بیشتر به همان عضو یا عضو دیگر یا نفس مجنی علیه شود. توجه به این امر در صدور حکم دادگاه واجد اهمیت زیادی است. البته این که سرایت در جرایم عمدی اتفاق افتد یا در جرایم غیر عمدی، در حکم قضیه متفاوت است در مورد اخیر، راجع به ماهیت سرایت بین فقها اختلاف نظر وجود ندارد و همگی سرایت را غیر عمد میدانند. اما در جرایم عمدی در رابطه با ماهیت سرایت، بین مشهور فقها و غیر مشهور اختلاف عقیده وجود دارد. مشهور فقها، سرایت ناشی از جنایت عمدی را مطلقاً، عمد محسوب کرده و جانی را مستحق قصاص میدانند و معتقدند در این صورت قصاص جنایت کوچکتر در قصاص جنایت بزرگتر تداخل میکند. درحالیکه غیر مشهور معتقدند که در این زمینه باید قایل به تفصیل شد؛ اگر قصد سرایت جنایت وجود داشته باشد یا جنایت عادتاً سرایت کند، سرایت عمدی محسوب شده و جانی تنها به قصاص جنایت بزرگتر محکوم میشود و در صورتیکه سرایت اتفاقی باشد. مرتکب هم به قصاص جنایت اولیه هم به دیه جنایت ناشی از سرایت محکوم میشود. قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 از قول غیر مشهور تبعیت کرده و مقرر کرده است که اگر کسی، عمداً جنایتی بر دیگری وارد کند و این جنایت سرایت کرده و منجر به آسیب بزرگتری شود چنانچه جنایت واقع شده مشمول تعریف جنایات عمدی باشد، جنایت، عمدی محسوب میشود، در غیر این صورت، جنایت، شبهعمدی است و مرتکب علاوه بر قصاص جنایت اولیه به پرداخت دیه جنایت بزرگتر نیز محکوم میشود، هدف از اجرای این تحقیق تبیین ماهیت سرایت در فقه و حقوق با روش توصیفی تحلیلی است. این تحقیق شامل موضوع شناسی سرایت، - بررسی احکام فقهی متقدم تا معاصر، بررسی مواد قانونی در موضوع و ارائه پیشنهاد در جهت تکمیل مواد قانونی می باشد.

کلمات کلیدی:

سرایت، جنایت، قتل، قطع عضو، جرح . سبب، مباشر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/766571>

